

Elektronski vetrovi i čoja

„VELIKI PLAVI“ upravlja vetrovima koji duvaju u jedra lađama na informatičkom tržištu, a lagani povetarac koji je krenuo prošle godine upravo se pretvorio u buru.

U proteklom periodu odrekao se proizvodnje (poput diskova koje je preneo Hitachiju), napustio razvoj operativnih sistema i usredsredio se na pružanje usluga – vidovnjaci koji rade za njega znali su da će udeo vrednosti hardvera i softvera na tržištu padati, a da će se davaoći usluga sladiti sve većim delom kolača. Prvi nagoveštaji nove strategije, pre skoro dve godine, bili su ugovori American Expressa i Deutsche Banke o postepenom prepuštanju većine informatičkih poslova IBM-u, a krajem prošle godine „plavi“ su krenuli u ofanzivu i za kratko vreme stavili pod svoj kišobran nekoliko međunarodnih finansijskih institucija. Taj znak trebalo bi jasno da ukaže, čak i onima koji nisu vidoviti, da su domine počele da padaju.

Domine su, u ovom slučaju, informatičari u preduzećima širom sveta. Nakon programera čiji su poslovi sa Zapada preseljeni u Indiju, administratori mreža, sistema i baza podataka, informatički savetnici i službenici tehničke podrške u zapadnim kompanijama uskoro će morati da traže drugo zaposlenje. To, naravno, ne znači da administratora više neće biti. Međutim, analitičari kompanije Gartner smatraju da će do 2010. godine informatičari u većini kompanija biti uglavnom menadžeri a ne tehnička lica, i samo će služiti kao veza sa specijalizovanim davaocima usluga.

Predstavnik American Expressa opisao je taj potez analogijom sa strujom: „Možemo da kupimo centralu, ali zašto bismo to radili?“ Električna energija je, bez sumnje, nužna za moderno poslo-

vanje, ali preduzeća ne brinu o tome kako struja stiže niti samostalno održavaju instalacije. Većina direktora bi sigurno volela da je i informatika takva.

DECENIJA PREOKRETA

VOĐEĆI ANALITIČARI kompanije Forrester Research takode smatraju da će do kraja ove decenije prelazak biti završen i predviđaju da će korake IBM-a uskoro

slediti i druge globalne informatičke kompanije, pre svega HP, Computer Associates i Sun. Verovatno će se pojaviti i veliki broj manjih kompanija, koje će „igrati“ na lokalnim tržištima. Dobre administratore i savetnike čekaće poslovi u specijalizovanim firmama koje će pružati informatičke usluge njihovim donedavnim preduzećima. Međutim, većina pekara, čistača, medicinskih sestara i ostalih koji su u informatici videli zlatnu koku, položili dvonedeljne kurseve i počeli (loše) da održavaju baze ili bezbednost mreža, moraće da se vrate starim zanimanjima.

Nadajmo se da će taj talas zahvatiti i ovo naše tehnološko ostrvce. Mada u Srbiji nije problem to što informatičari mnogo koštaju, već to što su računari i tehnologija obavijeni velom misterije i neizvesnosti. U većini preduzeća i ne postoji stručno osoblje koje održava mreže i računare, a i tamo gde postoji često nije dovoljno dobro. Zato nije ni čudno što mreže i računari „imaju svoju čud“. Čuo sam za firmu u kojoj je „informatički“ rukovodilac oglasio da je skup mrežni štampač pokvaren, a onda je neki osnovac došao u posetu mami na posao, podeseo vezu sa štampačem i poneo kući nekoliko sveže odštampanih stranica sa Interneta. Siguran sam da je i većina čitalaca čula po neku takvu priču. Ima sjajnih stručnjaka, ali ima i mnogo šarlatana koji su krivi zbog potpuno nepredvidljivog rada tehnologije, što samo pojačava strah od računara i otpor prema njima.

Naravno, kada računari pretežno služe za igranje pasijansa, nije naročito važno ni da rade ispravno. Što se računari u Srbiji manje budu koristili kao elektronska čoja, neprekidan rad mreža i štampača vredeće više od crkavice „informatičkog“ osoblja, a angažovanje specijalizovanih davalaca usluga trebalo bi da konačno ukloni čuveni stepen neverovatnoće iz informatike.

Činjenica je da bi računarska tehnologija u firmama trebalo neprimetno da olakšava rad, a ne da zahteva punu pažnju namenski zaposlenog osoblja. Znam, hakeri napadaju svakodnevno, tehnologija napreduje munjevito i slobodan prostor na diskovima nestaje istom brzinom. Sve to zahteva trajnu pažnju, pa lokalni administratori i tehnička podrška svakako neće nestati preko noći, ali ih slobodno možete staviti na spisak ugroženih vrsta. ■

Gojko Adžić je glavni i odgovorni urednik Mikra. Njegove uvodne reči pročitajte na adresi www.mikro.co.yu/arkhiva/gojko.